

WANDELROUTE van station Dieren via ABK-huis (overnachting) naar station Zutphen

dag 1: van NS-station Dieren naar ABK-huis Hall: afstand korte route: bijna 10 km.
afstand lange route: 13 km.
dag 2: van ABK-huis Hall naar NS-station Zutphen: afstand route : 12 km.

Natuurvriendenhuis ABK huis,
Hallseweg 12,
6964 AM Hall
088 0990950

Reserveren: 06-49829797 of www.nivon.nl / overnachten / ABK huis.

Het ABK huis ligt op 25 minuten loopafstand van het centrum van Eerbeek, in Hall zijn geen winkels, voor het doen van boodschappen heeft het ABK huis fietsen te leen. In het ABK huis kan gebruik gemaakt worden van een zeer goed geoutilleerde gastenkeuken.

Horeca onderweg:

dag 1: Dieren: diverse horecagelegenheden

Eerbeek: - Chinees-Kantonees restaurant 'Mei Fa'
Kloosterstraat 1 tel: 0313 655750

- bistro 'De Zaak' – goede prijs-kwaliteitsverhouding
Stuyvenburchtstraat 52 tel: 0313 656715

- pizzeria/shoarma/grill house 'Effes' – bezorgt ook tegen een kleine vergoeding
Loenenseweg 1a tel: 0313 652852

(deze drie zaken liggen op loopafstand van elkaar)

Laag Soeren: café-restaurant De Harmonie (buiten het seizoen niet alle dagen open)

dag 2: onderweg geen horeca - in Zutphen zeer divers

Informatie Openbaar vervoer:
www.9292ov.nl of 0900-9292

routebeschrijving dag 1:

Verlaat NS-station door tunnel (d.i. noordzijde van het station. Loop Kon. Julianalaan in en sla linksaf bij de vierde zijstraat: Prinses Margrietlaan. Loop deze weg uit en u staat aan de doorgaande weg (Harderwijkerweg).

Steek over naar het café-restaurant "Het Schilderij" en sla de Burg. Bloemersweg in. Loop deze uit tot de eerste bocht.

***** korte route en lange route splitsen zich hier bij de laatste volkstuin *****

Korte route:

Sla daar rechtsaf door een slagboom: Oostlaan. U blijft de brede zandweg door het bos over ca 1700m volgen. U loopt nu door het landgoed 'Twickel' waartoe ook het 'Hof te Dieren' behoort.

De bossen bij dieren zijn lange tijd het jachtgebied geweest van de Oranjes. Stadhouder Willem II liet daarvoor in 1647 het jachtslot Hof te Dieren bouwen.

Willem III liet lange, kaarsrechte koningswegen aanleggen waarover zijn jachtstoet zich snel kon verplaatsen, zoals de Lange Juffer die van het Hof van Dieren over de Carolinaberg dwars door de Onzalige Bossen naar zijn jachthuis De Ginkel bij Ede liep.

Aan het einde van de Oostlaan is een viersprong.

De kruising oversteken tot aan de slagboom. Na 300m splitst de zandweg zich. Vlak voor de splitsing rechtsaf over een bospad. Dit is ook een mountainbikeroute.

De sporen van wilde zwijnen zijn overal op de Veluwe zichtbaar: omgewoelde aarde aan de rand van wegen en paden. Vooral in de nazomer als er lange tijd niet op heg gejaagd is en de biggen bijna net zo groot zijn als hun ouders, is hun aanwezigheid overal zichtbaar.

Hun aantal neemt jaarlijks door het ontbreken van natuurlijke vijanden met 30 tot 200 % toe. De beheerders proberen het wild door afschot op een vrij constant peil te houden.

Je blijft dit pad volgen dat na 400 meter een beetje naar links afbuigt. Op het pad blijven en rechtdoor. Je steekt een klein zandpad over totdat je op een brede zandweg uitkomt. Aan de overkant van de zandweg ligt een huis.

Steek de zandweg schuin naar rechts over en passeer de tuin met afrastering aan de linkerhand. Volg de wat slingerende weg tussen twee zandheuvelds tot de afrastering van de camping 'De Jut:berg'. Volg deze afrastering naar rechts tot het klaphek van Natuurmonumenten. Ga door het klaphek totdat je tegen een volgend klaphek aanloopt. U staat nu op een verharde weg en bent uit het bos. Volg de verharde weg naar links, voorbij de ingang van 'De Jutberg'. Verharde weg volgen. Dit wordt de Priesnitzlaan.

Na 400m staat links het Priesnitzmonument Na nog 600m passeert u de Enkhoeve en slaat u linksaf de Badhuislaan in.

Het Priesnitzmonument in Laag Soeren is omstreeks 1850 opgericht ter ere van de watergeneeskundigen Priesnitz, Vieck, Rausse en Oertel.

Laag Soeren genoot vroeger grote bekendheid vanwege haar kuuroord Bethesdag (later zou deze naam in Soeria veranderen), dat hier sinds het midden van de 19^e eeuw was gevestigd. De frisse lucht, de zandgrond en de beschikbaarheid van zuiver Veluwewater (de sprengen) maakten dat hier een gezonde omgeving was voor Jut van Breukelerwaard, die geplaagd door jicht, verlichting had gevonden bij Priesnitz die in een gebied dat tegenwoordig in Tsjechië ligt een badinrichting voor koudwater-geneeskunde had gesticht.

De komst van de bad-inrichting en de toestroom van vele welgestelde patiënten betekende werkgelegenheid en daarmee een zekere mate van welvaart voor de inwoners van Laag Soeren. Hele families werkten in het kuuroord of op het daaraan verbonden landgoed.

De Badhuislaan is een verharde weg met aan weerszijde oude bomen die naar het voormalige kuuroord leidt. Ga in de bocht van de Badhuislaan rechtsaf en u loopt het dorp Laag Soeren in. Op de driesprong met het huis met de zonnewijzer op de muur rechtsaf de Prof Huetweg in. Aan het einde daarvan is rechts restaurant de Harmonie.

#####

Bij de Harmonie de doorgaande weg oversteken (Harderwijkerweg): Eerbeekseweg

Eerst een verharde weg. Bij de prachtige tuin van een hoveniersbedrijf wordt dit een zandweg: Soerense Zand. Na ongeveer 2 km de kruising met de Doomweg. Sla rechtsaf en ga over de spoorbaan van de stoomtrein

Apeldoorn – Dieren. Passeer rechts de camping "Robertsoord", steek de grote weg (Brummenseweg) over. Na 100 m staat u op de Hallseweg. Sla rechtsaf over het fietspad. Steek het Apeldoorns kanaal over, passeer de ingang van de Nivon-camping Het Hallse Hull en na 50 m bent u bij het ABK-huis

Lange route:

De lange route volgt een stuk van het Veluwe Zwerfpad (geel-rood gemarkeerd). Na laatste volkstuin linksaf, veldpad. Na beukenbosje einde rechtsaf, pad naar links volgen. Door klaphek Carolinaberg op. Op 'dertiensprong' het vierde pad -rechtsom geteld nemen (NS-wandeling – wit-rode markering – gaat hier rechtdoor).

Stadhouder Willem IV heeft gezorgd voor het stervormige lanenpatroon in het bosgebied Hof te Dieren. Hij heeft 14 lanen samen laten komen op de top van de berg die hij naar zijn dochter Carolina vernoemde.

Op scheve kruising links aanhouden, rechte (Konings)allee volgen – Landgoed Twickel wordt Nationaal Park Veluwezoom. Weg met fietspad kruisen. Pad met bocht naar links volgen. Na 1600 m. op kruising met betonnen drinkbak rechtsaf (de ronde betonnen drinkbak ligt in de grond links aan de overkant en is vaak moeilijk te zien door de alg: de vorm is wel duidelijk – let op: echt rechtsaf en niet het pad naast de drinkbak. Einde rechtsaf, langs hek.

Op kruising schuin rechtdoor (Landgoed Twickel). Na 30 m. rechtsaf kleiner pad en op een y-splitsing rechts. Op kruising bij bordjes 'Twickel' en 'Natuurmonumenten' linksaf. Lang recht pad. 200 m voorbij laatste zomerhuisje bij bord 'Natuurmonumenten' pad rechtsaf. Aan einde linksaf brede onverharde weg met fietspad. Bij P24525 Schaapsallee kruisen. Voor heide rechtsaf. Ruiterspad kruisen, langs beek. Linksaf over bruggetje en rechtdoor over wildrooster Prof. Winternitzlaan. Aan einde linksaf. Bij P24526 rechtsaf Prof. Huetlaan. Aan het einde rechts café-restaurant De Harmonie.

Vanaf hier de korte route vanaf #### volgen.

routebeschrijving dag 2: ABK-huis (Hall) naar Zutphen (NS-station) (ca. 12 km.)

De gehele route van het ABK-huis naar Zutphen gaat door een ruilverkavelingsgebied, maar dan een van anno nu. Zodra we het dorp Hall zijn gepasseerd daalt het maaiveld: we komen van de oude esgronden in de lage weilanden. Rechts poelachtige laagtes met in de verte een bewoond ooievaarsnest op een paal. Het boerenbedrijf heeft eeuwenlang kunnen bestaan door een gemengd bedrijf. Dwz men woonde op de grens van hoog en laag. Op het hoge deel werd akkerbouw bedreven (de es- of enkgronden) en bemest met de verzamelde koemest uit de potstal vermengd met heideplaggen of plaggen uit de lage gronden.

Verlaat het ABK-huis en sla op de Hallseweg rechtsaf. Loop over het fietspad tot de kerk in Hall. Sla in de bocht rechts af en volg het fietspad Hallsepad). Steek de verharde weg over en vervolg het fietspad. Bij de bosrand van het landgoed Leusveld volg je de onverharde weg aan de linkerkant, die langs de weilanden loopt, dus niet het bos in. Na 1500 m kort na twee boerderijtjes aan weerskanten van de weg linksaf (Slangenwal), landweg, bordje 'Leusveld'.

Leusveld en Voorstonden

Beide landgoederen zijn eigendom van de Vereniging Natuurmonumenten. De landgoederen in dit deel van de IJsselvallei liggen precies op de overgang van het Veluwemassief naar het IJsseldal, op de overgang van zand naar rivierklei. Het is vanouds een nat, venig gebied. Het Leusveld was oorspronkelijk ingericht voor de jacht. Het parkbos bij het huis Voorstonden is in 1810 in Engelse landschapsstijl aangelegd. Restanten van de geometrische aanleg uit de 16^e eeuw zijn nog steeds zichtbaar. In het parkachtige deel staan veel oude loofbomen. Het huidige parkbos is enigszins verwaarloosd en Natuurmonumenten is bezig om de oude patronen weer in ere te herstellen.

Zodra we op de doorgaande laan zijn, zie je links af en toe een brede (20m) drassige strook grond in plaats van een 2 m. brede sloot. In het kader van de ruilverkaveling zijn die aangelegd op gronden van bv. Natuurmonumenten waartoe ook het nabijgelegen landgoed Leusveld behoort. Die plas-dras situatie geeft aan

hele andere vegetaties een kans dan de gebruikelijke op een doorsnee weiland. Kikkers, libellen en watertorren krijgen hier een kans en dienen dan weer als voedsel voor ooievaar en reiger. Onze wandeling gaat door een zgn. landgoederenlandschap, d.w.z. afwisseling van bos, weiland en bouwland. Deze gronden zijn vaak pas ca 150 jaar geleden ontgonnen en konden alleen door de toen uitgevonden kunstmest een bestaan opleveren. Overwegend kleine pachtbedrijven (van de landgoederen) die door de schaalvergroting in de landbouw van de laatste 50 jaar voor een deel verdwenen zijn. In de boerderijen van toen wonen nu burgers. Je herkent dat aan de inrichting van de erven en de blinkende staat van de gebouwen.

****vanaf hier wordt de geel-rode markering van het Hanzestedenpad gevolgd ****

Neem het eerste pad links en neem daarna het tweede pad naar rechts. Het pad blijven volgend, over het grasveld, door de (mogelijk hoge) begroeiing, totdat je niet verder kan. Hier ga je naar links. Dan naar rechts, je komt dan op een asfaltweg uit. Hier rechtsaf. Na ruim 250 meter linksaf langs bosrand, met links een beek. Aan het eind linksaf over bruggetje, rechts over dam en direct weer rechts, langs andere oever van de beek. Na 1.3 km. op asfaltweg linksaf en verder tot Y-6229/1.

Na enige tijd voert ons pad langs een beek of watergang. Die watergangen stromen uiteindelijk allemaal naar het oosten waar ze via een gemaal in de Gelderse IJssel lozen. Langs de watergangen de zgn. schouwpaden voor mechanisch onderhoud van de vegetatie. Let op: waar veel zonlicht toetreedt, zijn er veel waterplanten, waar de bomen schaduw bieden kun je vaak tot op de bodem kijken.

Als we de schouwpaden verlaten hebben komen we in de buurt van het landgoed en landhuis Voorstonden. Lanen, grachten, parkachtige tuinen getuigen van een grote rijkdom van de vroegere bewoners. De landgoederen verschaften in vroeger tijden veelwerkgelegenheid en hebben ons prachtige landschappen nagelaten.

Na Voorstonden komen we weer in een ouder landschapstype. De boerderijen zijn weer groter, het landschap opener. we lopen op de Tondense enk.

Bij Y-6229/1 rechtdoor een brede bosweg landgoed Voorstonden in. U kruist een bosweg en daarna een beek. Aan het eind buigt u met een bocht mee naar rechts en loopt door tot een asfaltweg. Hier linksaf, de Voorsterweg. Deze weg 700 meter volgen tot een driesprong met Y-5417/1, hier rechtsaf. Op een volgende driesprong rechtsaf, Tondensestraat. Op driesprong rechtsaf, Tondense Enkpad (doodlopende weg). Voor boerderij linksaf fietspad op. Onder spoor door pad vervolgen. Op driesprong linksaf, Baankstraat. U komt binnen de bebouwde kom van Zutphen, De Hoven.

De Hoven is een woonwijk van de stad Zutphen. Vroeger was dit waarschijnlijk een tuindergebied dat zijn afzet in de stad had.

Weg vervolgen. Druk kruispunt oversteken en iets naar links om over te steken naar de oprit van de oude IJsselbrug. (de markering staat op een lantaarnpaal). Voetgangers steken de brug aan de linkerkant over. Over de brug weg vervolgen en na het oversteken van een kruispunt – links is een benzinstation – is het NS-station aan de linkerkant.

Zutphen is ontstaan op een kleine zandophoging, toen het omringende gebied uit laaggelegen veengrond bestond. De naam van de stad verwijst naar de veengebieden aan de zuidkant van de nederzetting: Sut fene. De oude middeleeuwse structuur van de stad is in tact gebleven. De geschiedenis begon met de heren van Zutphen, die in 1030 voor het eerst werden genoemd. Door de strategische ligging aan de samenvloeiing van de rivieren Berkel en IJssel was Zutphen in de Middeleeuwen een belangrijke handelsstad en sloot zich in 1285 aan bij de Hanze. De rijkdom die de stad in die tijd verzamelde is nog steeds zichtbaar aan de vele fraaie panden in de stad.

Het is alleszins de moeite waard om uw tocht te verlengen met een bezoek aan het centrum en/of een stadswandeling.

Bij het VVV in Zutphen, tegenover het station, is een stadswandeling verkrijgbaar.

